

keletkezett közöttük. – Egy NDK-beli utazásunk alkalmával barátónk elvitt lelkész édesapjához, aki egy hanglemelt tett elénk, hogy fordítsuk le. Nagyon nehéz munka volt az „Egy mondat a zsarnokságról” magyarul sem könnyű szövegét és hangulatát szótár nélkül ismertetni. – *Saule* litván grafikusnő (Vincas Kisarauskas felesége) akkor volt vendégünk, amikor a „Tanú” című filmet kezdték vetíteni. Ő nem tudta élvezni, sírva jött ki a moziból. Jó nektek, mondta, ti már tudtok nevetni rajta, nálunk ez még lehetetlen, talán igaz is lesz, mint a mesében. – Bledben hangversenyt hallhattunk a kis sziget gyönyörű templomában. Csónakba szálláskor nagy igyekezettel és nyüzsgéssel sikerült lipcsei rézkarcoló barátunkat utolsóként berántanunk és így megszabadítva őt egy időre állandó hivatalos kíséreljéről, hálás volt érte.

Sok fontosabb élmény helyett néhány ilyen aprósággal igyekeztem az akkori hangulatot bemutatni, ami talán hihetetlen ízelítőt ad a korról a mai fiatalságnak. Fogadjátok szeretettel.

Dr. Semsey Andorné, Ila néni

VÉN ZOLTÁN KIÁLLÍTÁSA FONYÓDON

A Balaton szerelmeseinek véleménye szerint a tó legszebb panorámája a fonyódi hegyről tárul a szem elé. Ezen a varázslatos helyen, védett erdő közepén található a Fonyódi Múzeum patinás épülete, hol egykor Szinyei Merse Pál nyaralt. A térség földrajzi értékeit pompás múzeumi kiállítás idézi. A szomszédságában levő teremben rendezték meg Vén Zoltán immár sokadik tárlatát.

A megnyitóra nagyszámú közönség érkezett: Lakosok a „hegyről”, szakemberek Kaposvárról és az elmaradhatatlan barátok a fővárosból. A megjelenteket Hidvégi József Fonyód város polgármestere köszöntötte. Üdvözlése a kiállító művésznak kiemelten szólt, ugyanis Vén Zoltán a várost nemrég választotta otthona helyéül. A polgármester úr részletesen ismertette a művész pályafutását, eddigi sikereit. Nem mulasztott el neki gratulálni abból az alkalomból, hogy csak néhány nap telt el születésnapja, augusztus 14-e óta.

A kiállítás megnyitására felkért dr. Géger Melinda művészettörténészre hárult az a nem kis feladat, hogy a tárlaton szereplő művek alapján Vén Zoltán művészetének eszmevilágához, alkotói módszeréhez a közönséget közelebb vigye. A kaposvári Rippl-Rónai Múzeum munkatársa nemcsak igen csinos fiatal hölgy, hanem magasan képzett képviselője is a szakmának. Előre megírt szöveg helyett szabadon fogalmazta meg gondolatait a művekről, melyeken Vén Zoltán a görög-római mitológia, a Szentírás, a történelem és egyéb források alakjait kelti életre, megkapó, sokszor meghökkenítő kapcsolatot teremve köztük. Méltatásában kiemelte az alkotó játékoságát, irigylésre méltó fantáziáját, lebilincselő képalkotó képességét.

A terem egy-egy főfala közepén a „Miszték kislány ugróiskolát játszik” és a „Noé bárkája” c. nagyméretű lapok függöttek. (Az előbbi, sokszínű grafika szerepelt a kiállítás remekbe készült meghívóján is.) Mellettük jobbról-balról sorakoztak a művész jól ismert, vagy még sohasem látott, legújabb művei. A megnyitó során mindezekről értő, meggyőző kommentárt kapott a hallgatóság.

Az emelkedett hangulatú megnyitó a szabadban lefolyt fogadással ért véget. Az eseményhez a Badacsony és a Gulács sziluetthez szolgált felejthetetlen háttérként.

Sóos Imre

Vén Zoltán rézkarca, C2. Lélekdió

ÚJRA „JÁR” A CSEMŐI VONAT

Az európai virágos városok versenyében nemrég előkelő díjat nyert Csemő község 10 kilométerre található Cegléd-től. A múlt században vasút kötötte össze a két helységet, ezen szállították áruikat a termelők a város piacára. A vasutat már régen megszüntették, ma csak a túlélők emlékezetében él.

A ceglédi Nagy László Lázár grafikusművész festményein, grafikáin a múlt emlékeit örökíti meg. Ezekből rendezett kiállítást augusztusban Csemő községének dísztermében. Több olajképen feltűnik a szép falu látképe, de Kossuth városának több festői részlete is. A Cegléd szélén folyó Gerje patak egykori hídjának képe már csak az ő itt kiállított festményén látható, nála még „jár” a vonat Csemőre és Ceglédre egyaránt. A tárlaton kisgrafikák is szerepeltek, főként helyi motívumokkal, lokálpatriotizmusának vonzó jeleként.

Grafikákról szólva meg kell említeni, hogy Nagy László Lázár éveken át végzett ismeretterjesztő munkájával is beírta nevét a város művelődéstörténetébe. Már fiatalon csatlakozott

a KBK-hoz, ő hozta létre és megszűnéséig vezette egyesületünk ceglédi gyűjtőcsoportját, többekkel kedveltette meg a kisgrafika gyűjtését. Művészeti előadások megszervezése mellett a ceglédi országos kisgrafika találkozó lebonyolítása is az ő nevéhez fűződik. Országos jelenség: a tagság előregedése vetett véget a csoport tevékenységének.

Csemői – vagy ahogy a helyi tájszólás mondja: csemei – tárlatát lapunk munkatársa is felkereste. Barátunk szerénységére jellemző, hogy a beszélgetés során csak egy félmondattal hozta szóba kisgrafikájának az olimpiával kapcsolatban elért sikereit. Amint a tőle kapott katalógusból megtudtuk, a Pekingben működő Kínai Művészeti Szövetség kisgrafikai kiállítást rendezett egy olasz és egy spanyol város polgármesterével karöltve. Az olimpiai eszme kínai ünnepe köré csoportosított anyagát mindhárom rendezőhelyen bemutatták. A kiállítás-sorozat harmadik állomásán, az „olasz csizma” sarkantyúja fölött található Francavilla városban 2009 januárjában ér majd véget. Amint a kiállítás kurátora a magyar művésszel gratuláló levelében közölte, a tárlatra beérkezett 398 lapból a zsűri 133-at talált kiállításra alkalmasnak. Ezek között – egyedüli magyar művészként – szerepel Nagy László Lázár címlapunkon bemutatott alkotása is, melyhez gratulálunk!

Soós Imre

HÍREK

ÚJ FERY ANTAL KIÁLLÍTÁS SZERENCSEN

A szerencsi Zempléni Múzeumban Fery Antalnak több mint húsz éve állandó kiállítása van, amely az általa készített kb. 2500 fametszetből 300-at mutat be. A művész születése 100. évfordulója alkalmából a múzeum vezetője, Fazekasné Majoros Judit felajánlott egy szép termet egy újabb Fery Antal kiállítás számára. A kiállítás címe „100 év-100 mű – 100 éve született Fery Antal”.

Ebben a teremben a művész egyéb grafikai alkotásaiból állítottunk ki.

Az egyik tabló a klisé technikájú exlibrisekből mutat be egy csokrot.

Egy másikban a művész Mátyás királyt ábrázoló fametszetei láthatóak, tekintettel a Mátyás évfordulóra.

A Nemzeti Galériában lefotóztattunk néhány Fery plakátot, ezek a következők:

- Magyar művészeti kiállítás, Stockholm, 1939
- Magyar képzőművészeti kiállítás, 1942
- Magyarország – Hortobágy (Konecni jól ismert plakátja, Fery Antal betűivel) (é.n.)
- Kisgrafikai kiállítás a Fényes Adolf teremben (é.n.)
- Budapest 2000 év óta a gyógyfürdők városa (é.n.)
- Budapest fürdőváros (é.n.)
- Állatkert (1933)

Kiállítottuk a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülete által 2007-ben reprodukált 1938-as könyvnapi Fery plakátot is.

Még utána kell nézni, hogy a Széchenyi Könyvtárban és a Nemzeti Múzeumban milyen Fery plakátok találhatóak: ezeket is ki lehet majd állítani.

A budapesti Bélyegmúzeum szívességéből igen sok történelmi témájú bélyegterv is szerepel a kis kiállításon. Ezek a háború előtti és alatti évekből valók (Széchenyi és művei, Magyar nagyszonyok stb.).

Úgy érezzük, hogy a szép látványon túl a látogatók ezen a kiállításon történelmi ismereteiket is gyarapíthatják.

Fery Vera

Fery Antal 1908. június 12-én született Szerencsen, tízgyermekes családból. Bádogos segéd a szerencsi cukorgyárban, amikor felfigyelnek rajztehetségére és ösztöndíjjal Budapestre küldik az Iparművészeti Iskolába, ahol Varga Nándor Lajos növendékeként grafikus oklevelet kap.

Alkalmi grafikákat, plakátokat készít, aktívan részt vesz iskolatársának, Varga Mátyásnak munkájában a Szegedi Szabadtéri Játékok díszleteinek tervezésében.

Első nemzetközi sikerét a Hortobágyot népszerűsítő plakátjával éri el – sőt jelentős sikert ér el a bélyegtervezésben, amikor a szép, ún. Katona-sor záróértékét Ő tervezi meg.

Közben megtanulja a fametszés művészetét, s fokozatosan az ex libris (könyvjegy) műfajban készíti csodálatos alkotásait, felvonul fametszetein a magyar történelem, annak személyei, a művészvilág ismertjei, s a kisgrafika gyűjtők öröme a KBK elnökeként a baráti kör tagjainak is készített sok-sok ex librist.

Művésztszerei és a baráti körben is mindenki szerette tiszta emberségéért, szellemes volt (4 soros kis versei ma mindenkiben élnek), szoros barátság fűzte Berda József költőhöz, akiről több grafikát is készített – de nemcsak a magyar művészvilág hanem nemzetközileg ismert művészek, írók, mind szerepelnek alkotásain. Számos nemzetközi kiállításon vett részt.

Kettőezernyolcvan fametszetet készített, amelyek nemcsak itthon, de a világban mindenütt megtalálhatók a gyűjtők féltve őrzött gyűjteményében.

Szerencs díszpolgárává fogadta és életműve elismeréseképpen a Magyar Köztársaság Érdemrend Kiskeresztje kitüntetésben is részesült.

1994. június 30-án fejezte be nemes életét.

Művein keresztül velünk maradt, emlékét őrizzük.

Mayer József

Fery Antal születésének 100. évfordulója emlékére a Népliget Líciumos tábláján 2008. augusztus 14-én egy gyertyánfát ültettünk.

(Gyertyán – *Carpinus betulus*, Betulaceae. Európában honos, 10-15 méter magas fa, kérge sima, szürke. Levele 6-10 cm hosszú, kihegyezett tojásdad alakú, fűrészszélű. Virágai jelentéktelenek, makkocskáinak buroklevele háromkarójú, vadtakarmány. Fehér fája kemény, szerszámnyélnek, esztergályozásra és fametszet készítésére alkalmas. Jó tűzifa.)

Herceg Géza – Pesti László – Tarjányi Ferenc

Szlovéniában élő tagtársunknak, Salamon Árpádnak 2008 augusztusában Franciaországban, Bessansban nyílt kiállítása, melyen mintegy 32 grafikai lap, linómetszetek, ex librisek kerülnek bemutatásra.

A tatai „Angyalok és Tündérek Galériá”-ban Szentessy László „Metszetek” címmel jubileumi kamara-kiállítást rendezett. Az augusztus 16-án nyílt kiállítás szeptember 13-ig volt látható.

Ízléses kiállítású, 16 oldalas füzet emlékezteti a látogatót Ürmös Péter és ugyanilyen nevű *nagyapja* kiállítására, mely augusztus végén Pápan került megrendezésre. Nem kell közülük a fiatalabbik művészt bemutatnunk, ő ugyanis egyesületünk